

Yapı Sektöründe Araştırma ve Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Konusunda Güncel Gelişmeler

■ Tuğçe Selin Tağmat ■

Türkiye’de yapı sektöründe araştırma ve geliştirme konusu gündeme geldiğinde sıkça bahsedilen önemli konulardan biri, bu konuda yapılan çalışmalarını koordine edecek kamusal veya özel bir merkez bulunmaması oluyor. Kamu kurum ve kuruluşlarında, üniversitelerde, inşaat şirketleri veya yapı malzemesi üreten firmalarda birtakım çalışmalar yürüyorsa da, ortak bir platform aracılığıyla bu bilginin paylaşarak artırılması olanaklı olmuyor. Bunun ötesinde, ortak bir bakış açısıyla yapı sektörümüzün öncelikli konularını belirlemek gibi bir faaliyetin olduğunu söylemek de olanaklı değil. Halbuki yapı sektörünün tüm aktörlerini içerecek bu türden bir paylaşım ortamının oluşması hem kaynakların verimli kullanılmasını, hem de gerçekten ihtiyaç duyulan konuların geliştirilmesini sağlayabilir. Özellikle son dönemlerde AB düzeyinde araştırma alanının güçlenmesi ve araştırma projelerine fonlar verilmesi, bu koordinasyonun tüm Avrupa ülkelerinde de sağlanması gerektiğini ortaya çıkardı. Konuyu Avrupa boyutuyla ele aldığımızda, ülkemizde yapı sektöründe araştırmanın desteklenmesi ve geliştirilmesi için de birtakım örnekler ve olanaklar olduğunu görüyoruz. Bu açıdan, AB’de araştırma konusundaki Çerçeve Programlar, bu kapsamda oluşturulan Teknoloji Platformları, Avrupa Yapı Teknoloji Platformu ve ülkemizde bu kapsamda gerçekleştirilen bazı etkinlikleri izlemek önem kazanıyor.

AB’de Araştırma ve Çerçeve Programlar

Avrupa Birliği, ABD ve Japonya karşısında rekabet edebilirliğini artırmak ve bir dünya lideri olabilmek amacıyla, Mart 2000’de gerçekleştirdiği Lizbon Zirvesi’nde belirlediği stratejide “2010 yılında dünyanın bilgiye dayalı en dinamik ve rekabet gücü en yüksek ekonomisi haline gelmeyi” hedefliyor. Bu kapsamda, Mart 2002’de gerçekleştirilen Barselona Zirvesi’nde, Avrupa’nın araştırma geliştirme (Ar-Ge) performansının geliştirilmesi gereği vurgulanarak, GSYİH’den araştırmaya ayrılan miktarın % 3’e çıkarılması, bu oranın üçte ikisinin özel sektör tarafından sağlanması hedefi belirlendi.

AB’nin, araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesini artırmak, bu yolla sosyal ve ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla yürüttüğü, ilki 1984 yılında yürürlüğe giren Çerçeve Programlar, diğer bir çok topluluk programı gibi amaçları ve bütçesiyle belli bir dönem için tasarlanmış çok yıllık programlardır. Söz konusu programlar, şu ana kadar 4-5 yıllık dönemlerde yürütüldü.

AB’nin araştırma ve teknoloji geliştirme alanında yürüttüğü başlıca program olan Çerçeve Programlar’ın Aralık 2002’de başlayan altıncısı (6.ÇP) bu hedefe katkıda bulunacak şekilde tasarlandı. 2006 yılı sonunda bitecek olan 6.ÇP’nin yerine başlayacak ve 2007-2013 döneminde yürürlükte olacak 7. Çerçeve Program (7.ÇP) ise Avrupa’ya bu hedefe bir adım daha yaklaştırmak amacıyla şekillendirildi. Bugün gelinen noktada özel sektörün üçte ikilik katkısı henüz gerçekleştirilememiş durumda. Bu noktadan hareketle 7.ÇP’nin en önemli yeniliklerinden biri, sanayinin Çerçeve Programlar’a katılımını artırmak için oluşturulan “Avrupa Teknoloji Platformları”dır (*European Technology Platforms-ETPs*).

Avrupa Teknoloji Platformları, sanayinin liderliğinde seçilen teknoloji alanında ilgili tüm tarafların (özel sektör, kamusal ve düzenleyici kuruluşlar, araştırmacılar, finans kuruluşları ve sivil toplum temsilcileri, tüketiciler ve kullanıcılar) ortak bir teknolojik vizyon oluşturmak amacı ile biraraya getirilmesi, bu vizyonun hayata geçirilebilmesi için gerekli teknolojik gelişimin sağlanması amacıyla bir “Stratejik Araştırma Gündemi” (*Strategic Research Agenda-SRA*) oluşturulması ve AB Çerçeve Programları projeleri aracılığıyla belirlenen bu gündemin gerçekleştirilmesine odaklanan platformlardır.

Teknoloji platformlarının amacı, Avrupa’nın araştırma ve teknoloji kapasitesinin hızla gelişmesine yardımcı olmak olarak ifade ediliyor. Yeni kurulacak bir teknoloji platformunun var olan ulusal veya bölgesel platformları biraraya getirmesi ve bu oluşumların geçmiş tecrübelerinden yararlanarak sektör bazında Avrupa Araştırma Alanı’na şekil

mevzuat

Yapı Sektöründe Araştırma ve Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Konusunda Güncel Gelişmeler

vermeye yardımcı olması amaçlanıyor. Bu kapsamda, orta ve uzun vadeli bir Stratejik Araştırma Gündemi'nin ortaya konması ve bu planın uygulanabilmesi için gerekli olan etkin kamu-özel sektör ortaklığının kurulması gerekiyor.

Tüm yukarıda bahsettiğimiz bilgiler, Avrupa Komisyonu'nun Çerçeve Programlar Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Yapı Teknoloji Platformları İkinci İlerleme Raporu"nun TÜBİTAK tarafından Türkçe'ye çevrilmiş versiyonunda ayrıntılı bir şekilde yer alıyor. Çerçeve Programlar konusunda Türkiye adına irtibat noktası olarak görev yapan TÜBİTAK, bu programlara katılımı artırmak üzere, son dönemde yaptığı birtakım etkinliklerle ülkemizde teknoloji platformlarını tanıtmayı ve bu platformlara katılımı teşvik etmeyi amaçlıyor.

Avrupa Komisyonu'nun Bilim ve Araştırma'dan sorumlu Komiseri Janez Potocnik'in Türkiye ziyareti kapsamında, 7 Eylül 2006 tarihinde Ankara'da TÜBİTAK ve TOBB ev sahipliğinde TÜBİTAK Feza Gürsey Konferans Salonunda Avrupa Teknoloji Platformlarına ilişkin bir konferans düzenlendi. Konferansta, "Gıda Teknolojileri", "Geleceğin Üretim Teknolojileri", "Tekstil ve Giyim Teknolojileri", "Hidrojen ve Yakıt Teknolojileri", "Hareketli ve Kablosuz İletişim Teknolojileri" konusunda oluşturulmuş platformların yanı sıra, "**Yapı Teknoloji Platformu**" konusunda da sunuşlar yapıldı. Sunuşu gerçekleştirilen bu platformların yanı sıra, "Nanoelektronik", "Tıbbi Uygulamalarda Nanoteknolojiler", "Su Sağlama Sistemleri ve Tesizat", "Sürdürülebilir Kimya", "Fotovoltaikler" "Küresel Hayvan Sağlığı", "Ulaşım ve Taşıma", "Raylı Taşımacılık", "Ormana Dayalı Sektörler", "Endüstriyel Güvenlik" ve "Yenilikçi İlaçlar" gibi birçok farklı platform olduğunu da biliyoruz. Yapılan toplantı, Türkiye'de farklı sektörden katılımcıların konuyu bütünlük içinde algılamasına yardımcı olarak, bu tür



Avrupa Yapı Teknolojileri Platformu toplantılarından, Versay/Fransa.

platformlara ülkemizden de katılımı bulunulmasını destekledi.

Konferansta yapılan sunuşlar ve Avrupa Teknoloji Platformları Durum Raporu'na TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi'nin web sayfasından ulaşılabilir: traccess.tubitak.gov.tr/etp

Yapı Teknoloji Platformu ve Türkiye Yapı Sektöründe Araştırma

Avrupa Yapı Teknoloji Platformu (*European Construction Technology Platform-ECTP*) Avrupa'nın ekonomik ve toplumsal hedeflerine ulaşabilmesi için yapı çevrenin içerdiği tüm süreçlerin, yeni teknolojilerin geliştirilmesi yoluyla daha etkin, verimli ve sürdürülebilir hale getirilmesi gerektiği düşüncesinden hareketle, Avrupa çapında inşaat sektörü ve yapı çevreye ilişkin tüm alanlarda ihtiyaç duyulan araştırma konularını ve önceliklerini belirlemek amacıyla 2004 yılında kuruldu. Yapı teknoloji platformunun genel ilgi alanları "yeraltı ulaşım sistemleri", "kentler ve yapılar", "yaşam kalitesi", "malzemeler", "ağlar", "kültürel miras" ve "bilgi ve iletişim teknolojileri" olarak tanımlanıyor. Platformun biraraya getirdiği farklı ilgi grupları arasında, tasarımcılar, mimarlar, mühendisler, müteahhitler, malzeme ve ekipman üreticileri, işverenler ve proje yöneticileri, kullanıcılar, tüketiciler, hizmet sunucuları, iş ve meslek kuruluşları, araştırma merkezleri ve üniversiteler, kent ve bölge yönetimleri bulunuyor.

Avrupa Yapı Teknoloji Platformu tarafından yürütülmekte olan AB destekli ENABLE projesi, yapı teknolojileri konusunda Avrupa ölçeğinde ve ulusal düzeydeki öncelikleri belirlemeyi, Avrupa Yapı Teknoloji Platformu'nu geliştirmeyi ve üye devletlerde Ulusal Yapı Teknoloji Platformları kurulmasına yardımcı olmayı hedefliyor. Şu anda Belçika, Danimarka, Almanya, Yunanistan, Polonya, Slovenya ve İspanya'da bu konuda ulusal platformlar bulunuyor. Diğer ülkelerde de kurulması için başlatılan girişim kapsamında, İrlanda, İtalya ve Türkiye'de konuyla ilgili toplantılar düzenleyerek, ulusal yapı teknoloji platformu kurulma olanağının araştırılması konusunu, yukarıda bahsettiğimiz AB projesi adına Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) üstlenmiş bulunuyor. Bir süredir Türkiye'de bu tür bir platform kurulması için olanakların araştırılması konusunda ACE'ye destek veren Mimarlar Odası, konuyla ilgili çevrelerin biraraya getirilmesi ve değerlendirme yapılabilmesi amacıyla 13 Ekim 2006 tarihinde Ankara'da bir toplantı düzenledi.

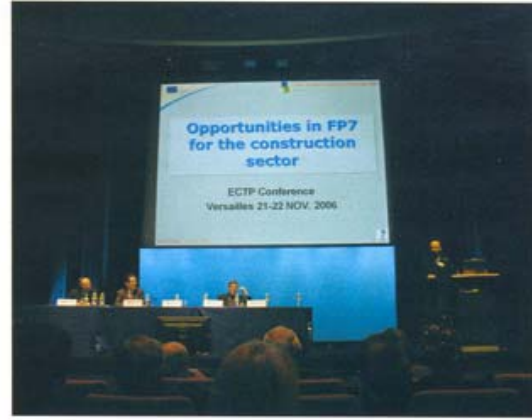
Toplantıda platformun yapısı ve AB düzeyindeki etkinliklerinin anlatılması; Avrupa Komisyonu tarafından araştırmaya yönelik olarak hazırlanmakta olan 7. Çerçeve Programı ve sunacağı mali olanaklar hakkında bilgi verilmesi; diğer ülkelerde kurulmuş olan ulusal platformların yapısı ve güncel durumlarının anlatılması ve Türkiye'de de bir ulusal

teknoloji platformu kurulması için olanakları araştırarak, bu türden bir inisiyatifin Türkiye'deki inşaat sektörüne faydalı olabilmesi için ne gibi öncelikler taşıması gerektiğinin tartışılması amaçlanıyordu.

Toplantıya Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve TÜBİTAK gibi devlet kurumlarından, ODTÜ, İTÜ, YTÜ ve Bahçeşehir gibi üniversitelerden, Yapı Endüstri Merkezi gibi yapı sektörüyle ilgili kuruluşlardan, Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği, İnşaat Mühendisleri Odası gibi meslek kuruluşlarından ve İZODER, BİTÜDER, İMSAD gibi malzeme üretici birliklerinden, inşaat sanayicilerinin temsilcisi İNTES'ten ve ayrıca Mimarlar Odası'nın tüm ilgili kurul ve komitelerinden kişiler katılımda bulundu. Toplantıya katılmayan çeşitli taraflardan destek mesajları geldi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna yapı sektörüyle ilgili araştırmaların önemine değinerek, sürdürülebilirliğin bir pazarlama stratejisi olmaktan çıkartılıp yapı etkinliğinin ayrılmaz bir parçası yapılması gerektiğinden bahsetti. Toplantıya katılan ACE Baş Danışmanı Adrian Joyce, ENABLE projesi araştırmacı uzmanı Aleksandra Tkacz ve Avrupa Komisyonu Araştırma Genel Müdürlüğü uzmanı Christophe Lesniak yapı teknoloji platformu ve AB'nin araştırma konusundaki çerçeve programları hakkında sunuşlar gerçekleştirdiler. Mimarlar Odası Genel Sekreter Yardımcısı Tuğçe Selin Tağmat Türkiye'deki yapı sektörünün güncel portresini çizen ve bundan hareketle Türkiye özelinde oluşturulacak platforma yönelik çeşitli fikirler içeren bir sunuş gerçekleştirdi. Ayrıca, TÜBİTAK'tan AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinatör Yardımcısı Hüseyin Güler Türkiye'nin çerçeve programlardaki performansını aktaran bir sunuş yaparken, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nden Şube Müdürü Bülent Yalazı bakanlıkta konuyla ilgili olarak yürütülen çalışmalarını aktararak platform için çeşitli öneriler getirdi. Sunuşların ardından, Mimarlar Odası Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Bozkurt'un başkanlığında bir tartışma ve değerlendirme oturumu yapıldı.

Bu ilk toplantıda oldukça çeşitlilik gösteren tarafların yaptığı fikir alışverişisi sonucunda, Türkiye'de şu anda yapı sektörüyle ilgili araştırma yapan bir kurum bulunmadığı tespitinden hareketle, yapı teknoloji platformu kapsamında bir örgütlenmeye gidilmesinin olumlu olacağı düşüncesi benimsendi. Bu örgütlenmenin modelinin ve nasıl geliştirileceğinin tartışılması amacıyla, 21-22 Kasım tarihlerinde Fransa-Versay'da düzenlenecek olan Avrupa Yapı Teknoloji Platformu konferansından önce bir tarihte, bu toplantıya ilişkin stratejilerin belirlenmesi amacıyla ilgili tüm tarafların tekrar bir araya gelmelerine ve platformun kuruluş aşamasında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Mimarlar Odası'nın koordinasyon görevini yürütmelerine karar verildi.



Yapı sektörüyle doğrudan ilgili birçok tarafın davetli katılımcı olduğu bu atölye çalışmasında yapılan sunuşlara ve toplantı tutanaklarına www.mo.org.tr sayfasının alt bölümündeki AB Çalışmaları bağlantısından ulaşılabilir.

Bu ilk toplantıdan sonra yapılan bir dizi toplantıyla, konunun daha ayrıntılı bir şekilde anlaşılması hedeflenirken, Türkiye yapı sektörünün kendi özelinde ne gibi bir oluşuma ihtiyacı olduğu da değerlendirilmeye devam ediyor.

Avrupa Yapı Teknoloji Platformu hakkında daha ayrıntılı bilgi için: www.ectp.org

Versay'da Yapı Teknoloji Platformu Toplantısı

AB'de yapı sektörüne yönelik araştırmaları geliştirmek ve desteklemek amacıyla belirli aralıklarla çeşitli toplantı ve etkinlikler gerçekleştiren Avrupa Yapı Teknoloji Platformu'nun bu yılki büyük toplantısı 21-22 Kasım 2006 tarihlerinde Fransa-Versay'da gerçekleştirildi. 300'ü aşkın katılımcının yer aldığı konferans programı, Avrupa'da yapı sektörü araştırmaları ve AB Çerçeve Programları'nda yapı sektörü için olanaklar konusunda verimli bir bilgilendirme ve ilişki kurma ortamı sağladı.

Konferansın açılış konuşmaları, Fransa Ekoloji ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanı Nelly Olin, Avrupa Komisyonu Bilim ve Araştırma Komiseri Janez Potocnik ve Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Üst Düzey Yönetim Kurulu Başkanı Michel Cote tarafından yapıldı ve platformun devletler düzeyinde oldukça güçlü destek bulduğunu yansıttı.

Özellikle Çevre Bakanı'nın konuşması, binalarda enerji performansı ve yapı sektörünün çevresel açıdan değerlendirilmesi konusunda oldukça net ve kararlı ifadeler içeriyordu. Nelly Olin, yaptığı açılış konuşmasında politikacıların genelde beklenen politik ve teknik olmaktan uzak konuşmalarından farklı bir yaklaşım göstererek, hükümet politikalarıyla yapı sektöründe enerji performansının nasıl artırılacağına ilişkin oldukça önemli ve somut örnekler

mevzuat

Yapı Sektöründe Araştırma ve Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Konusunda Güncel Gelişmeler

sundu. Fransa'da yapı sektörünün doğrudan ve dolaylı tüm etkileri içerecek şekilde, tüm karbondioksit salınımının %20'sini ve yapıların da ülkedeki enerji tüketiminin % 45'ini oluşturduğunu belirten Olin, enerji kullanımı ve karbondioksit üretimi tablosunun, yapı sektöründe oluşturulacak olumlu senaryolarla ciddi bir biçimde değişebileceğini ifade etti. Olin, 2002 tarihli Yapılarda Enerji Performansı Direktifi'nin oldukça net hükümler getirdiğini ve bu doğrultuda Fransa'da 2007 itibarıyla tüm yenileme projelerinde minimum enerji performansı koşulu getiren yeni bir yasanın yürürlükte olacağını söyledi. Olin, başlangıçta enerjiyi koruma adına yapılan yatırımların maliyeti yüksek gibi görünse de, sonuçta elde edilen kazanımın bu maliyeti kesinlikle karşıladığını vurguladı. Kısaca, bakanın konuşması genelde yapı sektöründe araştırmayı, özeldi ise yapıların enerji performansını konusundaki çabaları resmî düzeyde destekler nitelikte oldu.

Konferansın ilk oturumunda, Avrupa Komisyonu Araştırma Genel Müdürlüğü'nden Christos Tokamanis tarafından yapılan sunuş, 7. Çerçeve Programı'nda yapı sektörü için olanakları özetledi. Buna göre yeni gelen çerçeve programda, özellikle "Bilgi ve İletişim Teknolojileri", "Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzemeler ve Yeni Üretim Teknolojileri", "Enerji", "Çevre" ve "Ulaşım" başlıkları altında yapı sektörü için araştırma olanakları bulunabilecek. Tokamanis, bu başlıklar altındaki çeşitli yapı sektörü konularına değinerek, bunlar için hangi yıllarda proje çağrısı yapılacağını açıkladı.

Konferansın bir diğer oturumu, bir önceki çerçeve program kapsamında gerçekleştirilen çeşitli projelerin sunuşlarını içeriyordu:

• **TUNCONSTRUCT** projesi, Avrupa'nın önde gelen yeraltı ulaşım yapıları inşaa eden şirketlerin katılımıyla gerçekleştirilen bir proje olarak, bu altyapıların daha hızlı ve daha etkin bir şekilde kurulmasını sağlamayı amaçlayan araştırmalar gerçekleştiriyor. Proje Avusturya, Fran-



sa, Almanya, Yunanistan, Polonya, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, Hollanda ve İngiltere'den birtakım şirketler ve örgütlerin katılımıyla yürüyor.

(www.tunconstruct.org)

• **Sürdürülebilir Köprüler** projesi, daha çok tren yolları üzerine odaklanıyor ve daha hızlı ve yüklü tren ulaşımı, daha uzun hizmet ömrü, daha gelişmiş tren yolları yönetimi, daha hızlı onarım ve çevreye daha az etki konularında araştırma yapıyor. Projeye İngiltere, İsveç, Fransa, Almanya, Polonya ve Finlandiya'dan tren yolları idareleri ve ilgili yapımcı şirketleri katılıyor.

• Endüstriyel yapımcı tekniklerini geliştirmek amacıyla oluşturulmuş **MANUBUILD** projesine 10 ülkeden 24 ortak katılıyor. Projenin amacı, endüstriyel yapımcı tekniklerini geliştirerek inşaat maliyetlerini yaklaşık % 50, inşaat süresini yaklaşık % 70, iş kazalarını % 90 oranında düşürmek, bunun yansıması esnek ve mimari açıdan zengin yapılar elde etmek, farklı birleşim ve montaj detayları olan elemanların üretimini sağlamak olarak belirtiliyor. (www.manubuild.org)

• Avrupa'nın dünya taş rezervi ve ihracında en büyük paya sahip bölge olduğu tespitinden hareket eden **I-Stone projesi**, Avrupa'nın doğal taş pazarında rekabetçi gücünü artırmak amacıyla taşın çıkartılması ve işlenmesinde kullanılan prosedürleri geliştirmeyi ve fire veren malzemeleri verimli bir şekilde kullanabilmek için çeşitli öneriler geliştirmeyi amaçlıyor. Projeye, aralarında Romanya ve Bulgaristan gibi yeni AB üyeleri de bulunan yaklaşık 20'ye yakın ülkeden 37 ortak katılıyor. Bu ortaklar arasında şirketler, üniversiteler ve araştırma merkezleri bulunuyor. (www.i-stone.ntua.gr)

• İspanya, Fransa, Almanya ve Portekiz işbirliğinde gerçekleştirilen **KNOW-CONSTRUCT** projesi, işverenlerin malzeme ve teknik konularda bilgilendirilmesi ve ayrıca inşaat faaliyetinde bulunan KOBİ'lerin deneyim ve bilgilerini birbirleriyle paylaşmaları için bir internet platformu oluşturuyor.

(www.know-construct.com)

• Avrupa'da yapı sektörüyle ilgili ulusal ölçekte yapılan araştırmaları biraraya getirerek ulusal kaynakların daha verimli bir şekilde kullanılmasını amaçlayan **Erabuild** projesi, farklı ülkeler arasında proje ortaklıkları kurulmasını öngörüyor. Proje, Avusturya, İsveç, Finlandiya, Almanya, Fransa, İngiltere, Danimarka ve Hollanda tarafından yürütülüyor. (www.erabuild.net)

• İngiltere, Finlandiya, Hollanda, İsveç, Almanya, Norveç, İsviçre, Avusturya, Polonya ve Slovenya'dan karayolları işletmelerini biraraya getiren **ERA-Net Road** projesi stratejik karayolları ağlarının yönetimi ve işletimi konusunda koordinasyon ve araştırma yürütme işlevini görüyor. (www.road-era.net)

Bu sunuşlar, şu anda yapı sektörüyle ilgili olarak AB'de yürütülmekte olan başarılı proje örnekleri hakkında bilgi sahibi olmak ve gelecekte yapılabilecek projeler hakkında düşünmek açısından oldukça faydalı oldu. Bunlardan sonra Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Destek Grubu Başkanı Jesús Rodriguez ve Platform Sekreteryası'nı yürüten Luc Bourdeau tarafından yapılan sunuşlarda, platformu genel olarak anlatarak güncel gelişmeler ve bundan sonra atılması planlanan adımlar aktarıldı. Özellikle Bourdeau'nun sunuşu, platformun öncelikli araştırma başlıkları altında çeşitlenen konuları özetlemesi bakımından önem kazandı.

Yapılan bir diğer oturumda, sürdürülebilir yapılar ve kentler için Avrupa enerji yaklaşımını oluşturmayı amaçlayan CONCERTO, yeraltı ulaşım sistemlerinde yenilikçi fikirler oluşturmayı hedefleyen E2B, ulusal yapı teknoloji platformları ve KOBİ'lerin araştırma projelerine katılımını artırmak için çalışan EUREKABUILD ve kentlerin AB politikalarındaki önemini vurgulamayı ve bu açıdan ülkeler arasında işbirliği ve araştırma projeleri geliştirmeyi amaçlayan EUROCITIES projeleri hakkında sunumlar gerçekleştirildi. Bu projelerden en önem kazananı, farklı ülkelerde yapı araştırmaları yapan kurum ve kuruluşlar için bir ağ oluşturan ve projeleri için ortak arayanlar için düzenli olarak buluşmalar (brokerage event) düzenleyen EUREKABUILD projesiydi. (www.eureka.be)

Yapılan sunuşlar arasında, sürdürülebilir yapılar ve kentler için Avrupa çapında enerji stratejilerini konu alan, müşteri ve kullanıcıların ihtiyaç ve istekleri üzerinde duran ve engellilerin erişimi için yapı teknolojileri konusunu ele alan çeşitli sunuşlar da toplumsal boyutları nedeniyle önem kazanmaktaydı.

Toplantının ikinci gününde, yapı teknoloji platformuyla işbirliği konuları olabilecek ve bazı ortak alanlarda çalışmalar yürüten diğer teknoloji platformlarının sunuşları vardı. Bu sunuşlarda, karayollarının inşası, yönetimi ve işletimi konularında **Karayolu Ulaşımı** (www.ertrac.org), çelik yapı sistemleri ve malzemeleri konusunda **Çelik** (cordis.europa.eu/estep), çeşitli yapı malzemeleri ve sistemleri konusunda **Sürdürülebilir Kimya** (www.susc-hem.org), ahşap yapı sistemleri ve ürünleri konusunda **Orman** (www.forestplatform.org) ve inşaat sahalarında sağlık ve güvenlik konularında **Endüstriyel Güvenlik** (www.industrialsafety-tp.org) Teknoloji Platformları ile ortak konular bulunduğu ifade edildi.

Toplantının son oturumunda Avrupa dışından (Çin, ABD, Kanada, Singapur ve Avusturalya) çeşitli bakışlarla küresel yapı sektörü pazarına ilişkin birtakım sunuşlar gerçekleştirildi. Konferansta yapılan tüm sunumlar www.ectp.org/plenary.asp adresinden ulaşılabilir.

Her iki günün öğleden sonraları, AB fonlarından yararlanmak üzere proje sunmaya hazırlanan kişilerin ve kurum-



ların ilişki kurarak ve fikir alışverişinde bulunarak projelerini geliştirmelerini amaçlayan paralel oturumlara (brokerage event) ayrılmıştı. Benzer konularla ilgilenen proje sahipleri çeşitli toplantı salonlarında biraraya gelerek projeleri tartıştılar ve hatta proje ortaklıklarına girdiler. Bu toplantılar oldukça önemli bir görüş alışverişi platformu sağladı.

Konferans sırasında ayrıca ulusal yapı teknoloji platformuna sahip her ülkeden bir yetkili temsilcinin katıldığı kısıtlı sayıda katılımcıyla yapılan bir görüş alma toplantısı (mirror group) da gerçekleştirildi. Bu toplantıda, Platform yöneticileri ve Avrupa Komisyonu yetkilileri çeşitli ülkelerin araştırma öncelikleri hakkındaki görüşlerini aldılar, süreçlerle ilgili bilgilendirme yaptılar.

Toplantıların gerçekleştirildiği binanın lobisinde, Yapı Teknoloji Platformu'nun çeşitli başlıkları altında çerçeve programlar kapsamında gerçekleştirilen projelerin posterleri sergilendi; konuyla ilgili birçok tanıtım ve bilgi broşürü dağıtıldı. Böylece, benzer konularla ilgilenen kişilerin birbirleriyle iletişim kurdukları, oldukça hareketli bir paylaşım ortamı sağlandı.

Mimarlar Odası, Avrupa Yapı Teknoloji Platformu'nun gelişimi ve Çerçeve Programı'nın yapı sektöründe yapılacak araştırmalar için sunacağı olanaklar konusundaki bilgi ve belgeyi Türkiye'ye aktarmak üzere, tüm konferans programını ve paralel toplantıları izledi.

Yapı teknoloji platformu konusuna tüm bu güncel gelişmeleri dikkate alarak baktığımızda, hem ülkemizin yapı sektörü konusunda çerçeve programlara katılımını artırmak, hem de ulusal ölçekte yapı sektöründe araştırma ve geliştirme etkinliklerini desteklemek açısından platformun izlenmesi ve çeşitli çalışmalarla aktif katılımında bulunulması oldukça önemli görünüyor. Önümüzdeki dönemlerde, bu konuda etkinliklerimizin artmasını bekliyoruz. ■

Tuğçe Selin Tağmat, Y. Mimar

TMMOB Mimarlar Odası AB Masası Sekreteri

mevzuat

Yapı Sektöründe Araştırma ve Avrupa Yapı Teknoloji Platformu Konusunda Güncel Gelişmeler



Avrupa Yapı Teknolojileri Platformu toplantılarından katılımcılar, Versay/Fransa.

Research in the Construction Industry and Current Developments About European Construction Technology Platform

One of the most frequently mentioned problems of Turkey in terms of research in the construction sector is the absence of a public or private center for the coordination of these research activities. Although we know that there are some ongoing researches by public institutions, universities, construction firms or building material producers, it is not possible to share and develop this information through a common platform. Furthermore, there is no decision mechanism for determining periodical priorities of the construction sector through a common point of view. However, establishment of a platform, where all the partners of the construction sector come together to exchange their views and direct the research activity in the sector, can considerably help both for the efficient use of resources and for the development of the fields that are really in need of. As the research area grows in the European Union and as an increasing number of funds are allowed for research projects, this need for a common platform that coordinates research activities in the European construction sector become also evident both in the EU scale and also in the national scales. This is the main reason behind the establishment of the European Construction Technology Platform (ECTP) and its national platforms. As the EU has the target of becoming the most dynamic and competitive economy of the world by the year 2010, as decided at the Lisbon Summit of March 2000, it emphasized the need to reinforce its research and

development capacity by the support of the private sector. The EU Framework Programmes for Research is mainly based on this idea and now, as the 7th Framework Programme takes its start by 2007, this activity is expected to get more focused and prominent on the EU agenda. The technology platforms that are established in various sectors are one of the new ideas brought by the 7th Framework Programme in order to gather all parties of the sector on a common platform to decide on research priorities and encourage research projects. As Turkey has the need to establish an active mechanism for research and development in the construction sector, the ECTP seems to be a good mechanism to take part in and to exchange experiences with various countries. The Chamber of Architects of Turkey, in collaboration with the Architects' Council of Europe (ACE) and the ENABLE project that was operated at that time to grow the ECTP network, organized an informatory meeting on October 13, 2006 in Ankara, by gathering several partners of the Turkish construction sector especially including the Ministry of Public Affairs and Settlement, universities, non-governmental organizations and sector representatives. The idea to establish a similar platform in Turkey is quite positively welcomed by the partners and now there is an ongoing process to decide on the format, target and participants of such a national platform. The Chamber of Architects also participated in the ECTP Conference that was held in Versailles on November 20-21, 2006. This article aims to summarize all the actual developments regarding the subject in order to share the information with all relevant partners of the Turkish construction sector.